Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

►B

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 200/2012

od 8. ožujka 2012.

o cilju Unije za smanjenje prevalencije bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u jatima tovnih pilića, kako je predviđen u Uredbi (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 71, 9.3.2012., str. 31.)

Koju je ispravio:

►C1 Ispravak, SL L 68, 13.3.2015, str. 90 (200/2012)

▼B

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 200/2012

od 8. ožujka 2012.

o cilju Unije za smanjenje prevalencije bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u jatima tovnih pilića, kako je predviđen u Uredbi (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonele i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom ([1]), a posebno njezin članak 4. stavak 1. drugi podstavak, članak 8. stavak 1. drugi podstavak i članak 13. drugi stavak,

budući da:

(1) Cilj je Uredbe (EZ) br. 2160/2003 osigurati poduzimanje primjerenih i učinkovitih mjera za otkrivanje i suzbijanje, između ostalog, salmonele u svim relevantnim fazama, a posebno u fazi primarne proizvodnje, tj. u jatima, kako bi se smanjila prevalencija patogena koji se prenose hranom, a samim time i opasnost koju oni predstavljaju za javno zdravlje.

(2) Člankom 4. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 2160/2003 predviđeno je utvrđivanje ciljeva Unije za smanjenje prevalencije svih serotipova salmonele značajnih za javno zdravlje u tovnim pilićima. Navedeno smanjenje je od ključne važnosti za osiguranje ispunjavanja kriterija za salmonelu u svježem mesu tovnih pilića, koji su utvrđeni u dijelu E Priloga II. toj Uredbi i u poglavlju 1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu ([2]).

(3) Uredbom (EZ) br. 2160/2003 utvrđeno je da se cilj Unije mora sastojati od brojčano izraženog maksimalnog postotka epidemioloških jedinica koje ostaju pozitivne i/ili minimalnog postotka smanjenja broja epidemioloških jedinica koje ostaju pozitivne, maksimalnog roka u kojem se cilj mora ostvariti i definicije programa testiranja koji su potrebni kako bi se provjerila ostvarenost cilja. On također mora uključivati i definiciju, prema potrebi, serotipova koji su od značaja za javno zdravlje.

(4) Uredbom (EZ) br. 2160/2003 utvrđeno je da se pri određivanju cilja Unije mora uzeti u obzir iskustvo stečeno provedbom postojećih nacionalnih mjera i informacije koje su dostavljene Komisiji ili Europskoj agenciji za sigurnost hrane (EFSA) u skladu s

([1]) SL L 325, 12.12.2003., str. 1.
([2]) SL L 338, 22.12.2005., str. 1.

▼B

postojećim zahtjevima Unije, posebno u okviru informacija predviđenih u Direktivi 2003/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza, o izmjeni Odluke Vijeća 90/424/EEZ i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 92/117/EEZ ([1]), a posebno u njezinom članku 5.

(5) Člankom 1. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 646/2007 od 12. lipnja 2007. o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na cilj Zajednice za smanjenje prevalencije bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u tovnih pilića i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1091/2005 ([2]) utvrđen je cilj za smanjenje maksimalnog postotka jata tovnih pilića koja ostaju pozitivna za ta dva serotipa salmonele, i to tako što je predviđeno da se do 31. prosinca 2011. taj postotak smanji na 1 % ili manje.

(6) Sažeto izvješće Europske unije o trendovima i izvorima zoonoza, uzročnika zoonoza i izbijanja bolesti koje se prenose hranom u 2009. ([3]) pokazalo je da su *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* serovari koji su najčešće povezani s oboljenjima ljudi. U 2009. značajno je smanjen broj slučajeva infekcije ljudi uzrokovanih bakterijom *Salmonella enteritidis*, a uočeno je povećanje broja slučajeva uzrokovanih bakterijom *Salmonella typhimurium.*

(7) U srpnju 2011. EFSA je donijela znanstveno mišljenje o kvantitativnoj procjeni utjecaja koji na javno zdravlje ima utvrđivanje novog cilja za smanjenje prevalencije salmonele u tovnih pilića ([4]). Zaključila je da je kod peradi *Salmonella enteritidis* serotip koji se najuspješnije prenosi s roditelja na potomstvo. EFSA je također uočila da su Unijine mjere suzbijanja infekcije u tovnih pilića doprinijele tome da je broj slučajeva salmoneloze u ljudi povezanih s tovnim pilićima značajno smanjen u usporedbi sa stanjem u 2006. Navedeni cilj treba stoga potvrditi.

(8) Monofazni sojevi bakterije *Salmonella typhimurium* postali su zadnjih godina jedni od najčešće otkrivenih serotipova salmonele u više vrsta životinja i u kliničkim izolatima kod ljudi. U znanstvenom mišljenju EFSA-e iz 2010. o praćenju i procjeni opasnosti koju za javno zdravlje predstavljaju „sojevi tipa *Salmonella typhimurium*", koje je doneseno 22. rujna 2010. ([5]), također je navedeno da se monofazni sojevi *Salmonella typhimurium* s antigenskom formulom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄, koji uključuju sojeve s antigenom O5 i sojeve bez njega, moraju smatrati varijantama *Salmonella typhimurium* te da predstavljaju opasnost za javno zdravlje koja je usporediva s opasnošću koju predstavljaju

([1]) SL L 325, 12.12.2003., str. 31.
([2]) SL L 151, 13.6.2007., str. 21.
([3]) *EFSA Journal* 2011; 9(3):2090.
([4]) *EFSA Journal* 2011; 9(7):2106.
([5]) *EFSA Journal* 2010; 8(10):1826.

▼B

ostali sojevi *Salmonella typhimurium*. Sojeve *Salmonella typhimurium* s antigenskom formulom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄ treba stoga uključiti u cilj.

(9) Da bi se provjerilo je li ostvaren cilj Unije, potrebno je redovito uzorkovati jata tovnih pilića. Za ocjenu i usporedbu rezultata potrebno je opisati zajednički program testiranja kojim će se moći provjeriti je li ostvaren cilj Unije.

(10) Nacionalni programi kontrole utvrđeni u svrhu ostvarenja cilja Unije za 2012. za jata tovnih pilića vrste *Gallus gallus* dostavljeni su u svrhu sufinanciranja od strane Unije u skladu s Odlukom Vijeća 2009/470/EZ od 25. svibnja 2009. o troškovima u području veterinarstva ([1]). Tehničke izmjene uvedene u Prilogu ovoj Uredbi izravno se primjenjuju. Kao rezultat toga, nema potrebe da Komisija ponovo odobrava nacionalne programe kontrole kojima se provodi ova Uredba. Prijelazno razdoblje stoga nije potrebno.

(11) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja, a nije im se usprotivio ni Europski parlament niti Vijeće,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Cilj Unije

1. Cilj Unije, kako je predviđen u članku 4. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 2160/2003, za smanjenje prevalencije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u tovnih pilića („cilj Unije”) jest smanjiti na 1 % ili manje najveći godišnji postotak jata tovnih pilića koja ostaju pozitivna na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*.

Što se tiče monofazne *Salmonelle typhimurium*, serotipovi s antigenskom formulom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄ sastavni su dio cilja Unije.

2. Program testiranja za provjeru napretka u ostvarivanju cilja Unije utvrđen je u Prilogu („program testiranja”).

Članak 2.

Preispitivanje cilja Unije

Komisija preispituje cilj Unije uzimajući u obzir podatke prikupljene u skladu s programom testiranja i kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 6. točki (c) Uredbe (EZ) br. 2160/2003.

([1]) SL L 155, 18.6.2009., str. 30.

▼B

Članak 3.

Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 646/2007

Uredba (EZ) br. 646/2007 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu koja je stavljena izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼B

PRILOG

Program testiranja potreban za provjeru ostvarenosti cilja Unije iz članka 1. stavka 2.

1. OPSEG UZORKOVANJA

Uzorkovanjem moraju biti obuhvaćena sva jata tovnih pilića vrste *Gallus gallus* („tovni pilići”) u okviru nacionalnih programa kontrole predviđenih u članku 5. Uredbe (EZ) br. 2160/2003.

2. PRAĆENJE TOVNIH PILIĆA

2.1. **Učestalost uzorkovanja**

(a) Subjekti u poslovanju s hranom moraju uzorkovati sva jata tovnih pilića unutar tri tjedna prije klanja.

Odstupajući od obveze uzorkovanja iz prvog podstavka, nadležno tijelo može propisati da subjekti u poslovanju s hranom uzorkuju barem jedno jato po turnusu na gospodarstvima s nekoliko jata ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

i. kod svih jata na gospodarstvu koristi se sustav „sve unutra/sve van”;

ii. kod svih jata primjenjuje se ista uzgojna praksa;

iii. opskrba vodom i hranom zajednička je za sva jata;

iv. sva jata na gospodarstvu pretraživana su na *Salmonella spp*. tijekom najmanje šest zadnjih turnusa u skladu s programom uzorkovanja iz prvog podstavka i nadležno tijelo je u barem jednom turnusu uzelo uzorke svih jata;

v. svi nalazi pretraga na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* obavljenih u skladu s prvim podstavkom i točkom (b) bili su negativni.

Odstupajući od obveza uzorkovanja utvrđenih u ovoj točki, nadležno tijelo može odobriti uzorkovanje u zadnjih šest tjedana prije datuma klanja u slučaju kada se tovni pilići uzgajaju više od 81 dana ili su obuhvaćeni ekološkom proizvodnjom tovnih pilića u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 889/2008 ([1]).

(b) Nadležno tijelo mora svake godine uzorkovati najmanje jedno jato tovnih pilića na 10 % gospodarstava s više od 5000 peradi. Uzorkovanje se može obaviti na temelju procjene rizika i svaki put kada nadležno tijelo ocijeni da je to nužno.

Uzorkovanje koje provodi nadležno tijelo može zamijeniti uzorkovanje koje provodi subjekt u poslovanju s hranom kako je propisano točkom (a).

([1]) SL L 250, 18.9.2008., str. 1.

▼B

2.2. **Protokol uzorkovanja**

2.2.1. *Opće upute za uzorkovanje*

Nadležno tijelo ili subjekt u poslovanju s hranom osigurava da uzorke uzimaju osobe koje su za to osposobljene.

Za uzorkovanje se koriste najmanje dva para navlaka za obuću za uzimanje briseva. Navlake za uzimanje briseva navuku se preko obuće te se uzorci uzimaju hodanjem po nastambi za perad. Brisevi iz istog jata tovnih pilića mogu se združiti u jedan uzorak.

Prije nego se navlake navuku na obuću, njihova se površina mora navlažiti:

(a) otopinom za maksimalni porast bakterija (MRD: 0,8 % natrijeva klorida, 0,1 % peptona u sterilnoj deioniziranoj vodi);

(b) sterilnom vodom;

(c) bilo kojom drugom otopinom koju je odobrio nacionalni referentni laboratorij iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2160/2003; ili

(d) autoklaviranjem u posudi zajedno s otopinama.

Navlake za obuću za uzimanje briseva navlaže se tako da se u njih prije obuvanja ulije tekućina ili da se protresu u posudi s otopinom.

Mora se osigurati da su svi dijelovi nastambe proporcionalno zastupljeni pri uzorkovanju. Svakim parom navlaka za obuću mora biti obuhvaćeno oko 50 % površine nastambe.

Po završetku uzorkovanja navlake za obuću pažljivo se skidaju kako se sakupljeni materijal ne bi odvojio. Navlake za obuću mogu se izokrenuti kako bi se zadržao sakupljeni materijal. Moraju se staviti u vrećicu ili posudu i označiti.

Kako bi osiguralo reprezentativno uzorkovanje, nadležno tijelo može odlučiti povećati minimalan broj uzoraka, i to od slučaja do slučaja i na temelju ocjene epidemioloških parametara kao što su biosigurnosni uvjeti te distribucija ili veličina jata.

Ako to odobri nadležno tijelo, jedan par navlaka za obuću za uzimanje briseva može se zamijeniti uzorkom od 100 grama prašine prikupljene na više različitih mjesta u objektu s površina na kojima je vidljivo prisutna prašina. Kao alternativa, za prikupljanje prašine na više različitih mjesta u objektu može se koristiti jedan ili više navlaženih komada tkanine ukupne površine najmanje 900 cm^2. Svaki bris mora biti dobro obložen prašinom sa svih strana.

2.2.2. *Posebne upute za određene vrste gospodarstava*

(a) Za jata tovnih pilića u slobodnom uzgoju, uzorci se sakupljaju isključivo unutar nastambe.

(b) Ako zbog ograničenog prostora nije moguć ulazak u nastambe u kojima se drže jata s manje od 100 tovnih pilića i brisevi se ne mogu uzeti pomoću navlaka za obuću, oni se mogu uzeti ručno korištenjem iste vrste tkanine kakva se koristi za uzorkovanje prašine kojom se protrljaju površine kontaminirane svježim fecesom, ili ako to nije izvedivo, primjenom ostalih tehnika uzorkovanja fecesa prikladnih za navedenu svrhu.

▼B

2.2.3. *Uzorkovanje koje obavlja nadležno tijelo*

Nadležno tijelo provodi dodatna testiranja i/ili prema potrebi pregledava dokumentaciju kako bi se uvjerilo da na rezultate pretraga nije utjecala prisutnost antimikrobnih sredstava ili drugih tvari koje inhibiraju rast bakterija.

Ako se ne utvrdi prisutnost bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*, ali se utvrdi prisutnost antimikrobnih sredstva ili učinak inhibicije rasta bakterija, jato se za potrebe cilja Unije iz članka 1. stavka 2. smatra zaraženim jatom tovnih pilića.

2.2.4. *Prijevoz*

Uzorci se moraju bez nepotrebnog odgađanja poslati hitnom poštom ili putem dostavljača u laboratorije iz članaka 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 2160/2003. Tijekom prijevoza moraju biti zaštićeni od temperatura iznad 25 °C i ne smiju biti izloženi sunčevoj svjetlosti.

Ako uzorke nije moguće poslati u roku od 24 sata od uzorkovanja, potrebno ih je držati u hladnjaku.

3. LABORATORIJSKA ANALIZA

3.1. **Priprema uzoraka**

U laboratoriju se uzorci čuvaju u hladnjaku do pretraživanja. Pretraživanje započinje u roku od 48 sati od primitka uzoraka i u roku od četiri dana od uzorkovanja.

Uzorci prašine analiziraju se odvojeno. Međutim, nadležno tijelo može odlučiti da ih u svrhu analize združi u skupni uzorak zajedno s parom briseva navlaka za obuću.

Uzorak se protrese kako bi došlo do potpunog zasićenja i nastavlja se s kultiviranjem uzorka prema metodi dokazivanja prisutnosti bakterija iz točke 3.2.

Dva para navlaka za obuću pažljivo se otpakiraju kao bi se izbjeglo odvajanje prikupljenog fekalnog materijala te se združe u skupni uzorak i stave u 225 ml puferirane peptonske vode koja je prethodno ugrijana na sobnu temperaturu, ili se 225 ml otopine dodaje izravno u posudu u kojoj se nalaze dva para navlaka za obuću i u kojoj su ona zaprimljena u laboratorij.

Navlake za obuću moraju biti potpuno uronjene u puferiranu peptonsku vodu tako da oko uzorka ima dovoljno slobodne tekućine za migraciju salmonela iz uzorka, te se u tu svrhu prema potrebi može uliti dodatna količina puferirane peptonske vode.

Ako za pripremu fecesa za izdvajanje salmonela postoje dogovorene norme EN/ISO, one prema potrebi zamjenjuju odredbe o pripremi uzoraka utvrđene u ovoj točki.

3.2. **Metoda dokazivanja prisutnosti bakterija**

Dokazivanje prisutnosti bakterija *Salmonella* spp. provodi se u skladu s Izmjenom 1. norme EN/ISO 6579„Mikrobiologija hrane i hrane za životinje – Horizontalna metoda za dokazivanje prisutnosti bakterija *Salmonella* spp. – Izmjena 1: Dodatak D: Dokazivanje prisutnosti bakterija *Salmonella* spp. u fecesu životinja i u uzorcima okoliša u primarnoj fazi proizvodnje” Međunarodne organizacije za normizaciju.

3.3. **Serotipizacija**

Iz svakog pozitivnog uzorka koji je uzelo nadležno tijelo tipizira se najmanje jedan izolat prema važećoj shemi White-Kauffmann-Le Minor.

▼B

Subjekti u poslovanju s hranom osiguravaju da se kod svih izolata isključi najmanje to da ne pripadaju serotipovima *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium.*

3.4. **Alternativne metode**

Za uzorke koji su uzeti na inicijativu subjekta u poslovanju s hranom mogu se, umjesto metoda za pripremu uzoraka, metoda dokazivanja prisutnosti bakterija i serotipizacije navedenih u točkama 3.1., 3.2. i 3.3. ovog Priloga, koristiti metode analize predviđene člankom 11. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća [1] ako su validirane u skladu s normom EN/ISO 16140.

3.5. **Čuvanje sojeva**

Nadležno tijelo osigurava da se po svakoj nastambi godišnje najmanje jedan izolirani soj serotipova *Salmonella* iz uzorkovanja provedenih u okviru službenih kontrola sačuva za kasniju fagotipizaciju ili testiranje na antimikrobnu osjetljivost, koristeći uobičajene metode za zbirku kultura koje moraju osigurati preživljavanje sojeva najmanje dvije godine nakon datuma analize.

Nadležno tijelo može odlučiti da se izolati iz uzorkovanja koje je proveo subjekt u poslovanju s hranom moraju također čuvati za kasniju fagotipizaciju ili testiranje na antimikrobnu osjetljivost, kako bi se izolati mogli ispitati u skladu s člankom 2. Odluke Komisije 2007/407/EZ [2].

4. REZULTATI I IZVJEŠĆIVANJE

4.1. **Izračun prevalencije za provjeru ostvarenja cilja Unije**

U svrhu provjere ostvarenja cilja Unije, jato tovnih pilića smatra se pozitivnim ako se u jatu otkrije prisutnost bakterije *Salmonella enteritidis* i/ili *Salmonella typhimurium* (osim cjepnih sojeva).

Pozitivna jata tovnih pilića broje se samo jednom po turnusu, bez obzira na broj uzorkovanja i postupaka testiranja i prijavljuju se samo u godini u kojoj je utvrđen prvi pozitivni nalaz.

4.2. **Izvješćivanje**

Izvješće uključuje:

(a) ukupan broj jata tovnih pilića koja su pretražena najmanje jednom u godini izvješćivanja;

(b) ukupan broj jata pozitivnih na bilo koji serotip salmonele u državi članici;

(c) broj jata tovnih pilića koja su najmanje jednom dala pozitivan rezultat na bakterije *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*, uključujući i monofazne sojeve s antigenskom formulom ►C1 1,4,[5],12:i:- ◄;

(d) broj pozitivnih jata tovnih pilića za svaki serotip salmonele i za nespecificirane salmonele (izolati koji se ne mogu tipizirati ili nisu serotipizirani).

[1] SL L 165, 30.4.2004., str. 1.
[2] SL L 153, 14.6.2007., str. 26.

▼B

Podaci se dostavljaju odvojeno za uzorkovanje koje se obavlja u okviru cjelokupnog nacionalnog programa kontrole salmonele kako je predviđeno u točki 2.1. podtočkama (a) i (b), uzorkovanje koje obavljaju subjekti u poslovanju s hranom kako je predviđeno u točki 2.1. podtočki (a) i uzorkovanje koje obavljaju nadležna tijela kako je predviđeno u točki 2.1. podtočki (b).

Rezultati testova smatraju se relevantnim podacima o prehrambenom lancu kako su predviđeni u odjeljku III. Priloga II. Uredbi 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

Za svako pretraženo jato tovnih pilića nadležnom se tijelu stavljaju na raspolaganje najmanje sljedeći podaci:

(a) oznaka gospodarstva, koja je jedinstvena i nepromjenjiva;

(b) oznaka nastambe, koja je jedinstvena i nepromjenjiva;

(c) mjesec uzorkovanja.

Rezultati i sve druge dodatne relevantne informacije dostavljaju se kao sastavni dio izvješća o trendovima i izvorima zoonoza predviđenog u članku 9. stavku 1. Direktive 2003/99/EZ ([2]).

Subjekt u poslovanju s hranom bez nepotrebnog odgađanja obavješćuje nadležno tijelo o potvrđenoj prisutnosti bakterija *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*. Subjekt u poslovanju s hranom daje upute laboratoriju zaduženom za analize da postupa u skladu s tim.

([1]) SL L 226, 25.6.2004., str. 22.
([2]) SL L 325, 12.12.2003., str. 31.